

Dalarna Science Park

Innovations- rapport 2024

INNOVATION HÅLLBARHET INTERNATIONALISERING

Innehåll

Vi är hela Dalarnas innovationsarena	3
Året i siffror	5
Dalarnas enda inkubator fyller 20 år	7
Dalarna Talks och Innovationspanelen	11
Dalarna Innovation Days	18
Storsatsning på den cirkulära industrin	23
Nu växlar vi upp i Sveriges nästa tillväxtregion	26

Vi är hela Dalarnas innovationsarena

2024 var definitivt ett framgångsrikt år för Dalarna Science Park. Vi levererade på befintlig strategi och lyfte regionens företag ytterligare med fokus på innovation, hållbarhet och internationalisering. Som hela Dalarnas innovationsarena fortsätter vi nu vårt arbete med att säkra en positiv och långsiktig grön tillväxt i regionen.

Mycket av det som vi jobbat strategiskt med under flera år, föll på plats 2024. Från att tidigare ha varit en relativt okänd projektorganisation, har Dalarna Science Park utvecklats till hela regionens innovationsarena. Vi är idag en väletablerad organisation som står för utveckling och tillväxt. Det är resultatet av ett målmedvetet arbete där det till exempel ingår att besöka alla Dalarnas kommuner på näringslivsdagar och liknande initiativ. Med den ökade kännedomen om vår verksamhet, kontaktar allt fler företag oss spontant för att vara med och skapa framtidens Dalarna. Det handlar inte bara om regionala företag, utan även stora nationella och internationella aktörer som exempelvis IKEA och Volvo. På samma sätt har vi under året blivit ett självklart besöksmål för högnivåmöten i Dalarna. Vi har bland annat välkomnat ambassadörer, internationella näringslivsrepresentanter, affärsänglar, kungligheter och representanter för regering och riksdag.

Den gröna omställningen slår igenom med full kraft i Dalarna. Hållbarhetsfrågorna är i fokus i allt som Dalarna Science Park gör och vi jobbar målmedvetet för att sprida kunskap och driva på utvecklingen i rätt riktning. Hitachi Energy och EcoDataCenter är två goda exempel på expansiva företagsetableringar i Dalarna med tydlig hållbarhetsprofil. Under året har vi fortsatt att driva ett flertal olika projekt för att hjälpa regionens övriga företag att ligga i framkant inom hållbarhetsområdet.

Att attrahera kompetent arbetskraft som vill stanna kvar i Dalarna är en stor utmaning och en av Dalarna Science Parks absolut viktigaste

frågor. Idag har regionen Sveriges högsta försörjningskvot, samtidigt som vi har en stark arbetsmarknad med en arbetslöshet under rikssnittet. För en fortsatt positiv utveckling, behöver vi attrahera våra unga invånare att stanna kvar i Dalarna, samtidigt som vi jobbar aktivt för att få fler att flytta hit.

”Vi är en möjliggörare i en attraktiv region där befintliga företag växer och nya spännande företag föds”

*Angelica Ekholm,
Dalarna Science Park*

Vad var då de viktigaste händelserna för Dalarna Science Park under året? Jag skulle vilja nämna tre väldigt positiva saker:

1. Uppstarten av vår Cirkulära industriaccelerator, där vi matchar industriernas restströmmar med startupbolag och etablerade företag i syfte att främja cirkularitet och nya affärsmöjligheter. Arctic Paper, Gevalia och SSAB deltar nu med sju olika restströmmar för att skapa helt nya produkter av befintliga restprodukter från Dalarnas många industrier. Under året matchade vi nio nya startupbolag och företag med våra industrier. Initiativet med industriacceleratorn är ett i raden av gröna omställningsprojekt som startat under året.

2. Dalarna Innovation Days i oktober som nådde nya rekordsiffror med över 1 700 deltagare och cirka 30 specialkomponerade programpunkter. Det här är ett fantastiskt tillfälle för Dalarna Science Park att, gemensamt med andra aktörer, främja innovation, entreprenörskap och öka kunskapen om hållbarhet i regionen.

3. Vår företagsinkubator firar 20-årsjubileum under året. Genom åren har det passerat många innovativa startupbolag i vårt inkubatorprogram, där modiga entreprenörer tillsammans med oss utvecklat framgångsrika tillväxtföretag här i Dalarna. Närmare 3 000 idéer har testats i inkubatorn sedan starten, vilket resulterat i nära 600 arbetstillfällen hos 178 företag med en total omsättning på 1,2 miljarder kronor.

Jag vill passa på att tacka alla fantastiska medarbetare på Dalarna Science Park som gjort vår utveckling möjlig! Tack för det viktiga arbete ni gör för att skapa långsiktig näringslivsutveckling och ökad attraktivitet som stärker Dalarnas konkurrenskraft. Ni lever verkligen våra värdeord; välkomnande, modiga och nyskapande. Även ett stort tack till alla er andra underbara människor i Dalarna som gjorde 2024 till ett så framgångsrikt år.

Jag ser nu med spänning fram emot vårt gemensamma arbete för att säkra en fortsatt positiv tillväxt i Dalarna.

*Angelica Ekholm,
vd Dalarna Science Park*

2024 i siffror

23

utvecklingsprojekt har
löpt under året.

48

företag har deltagit i Dalarna Science
Parks olika scaleup-program som riktar
sig till etablerade företag.

49

genomförda
kommunbesök.

31

företag har deltagit i
inkubatorprogrammet.

69

öppna evenemang och
föreläsningar har erbjudits.

11

nya företag har
antagits till inkubator-
programmet.

4

investeringar i startups
av Dalarna Science Parks
dotterbolag DalaCapital.

11

miljoner kronor har
inkubatorns bolag
attraherat i kapital.

2024 INKUBATORN ÅR

Dalarnas enda inkubator firar 20 år

Resultatet hittills - över en miljard kronor i omsättning och 600 nya jobb

Under 20 års tid har Dalarna Science Parks inkubator säkrat att regionala entreprenörer fått 2900 av sina idéer värderade. Av dessa har 178 bolag getts möjlighet att utvecklas till långsiktigt hållbara affärer hos oss. När 20-årsjubileet går av stapeln kan resultatet av inkubatorns arbete summeras till att dessa bolag genererat en total omsättning om 1,2 miljarder svenska kronor och nära 600 nya arbetstillfällen.

Inkubatorn vid Dalarna Science Park är en av landets främsta. I Sverige finns idag ett 40-tal företagsinkubatorer. 29 av dem ingår i statliga Vinnovas excellensprogram varav inkubatorn inom Dalarna Science Park är en.

En inkubator erbjuder en dynamisk process för utveckling av människor, affärer och företag. Under 20 års tid är det också vad Dalarna Science Parks inkubator kunnat erbjuda entreprenörer i Dalarna som velat få sina idéer testade. Hittills har över

2900 idéer värderats av inkubatorns affärscoacher. Av dessa har 178 företag blivit antagna till inkubatorn och genomgått det två- till tre-åriga programmet.

– Att fira 20 år är stort. Att få fira 40 är större. Därför står vi i startblocken för att ta emot ännu fler idéer som vi kan hjälpa att bli långsiktigt hållbara och framgångsrika bolag – företag som bidrar till Dalarnas regionala tillväxt och Sveriges nationella välbefinnande, säger Victoria Ställberg, chef företagsarena, Dalarna Science Park. Att vi hittills har kunnat bidra till att 600 nya arbetstillfällen skapats och att bolag bildats som totalt genererat 1,2 miljarder kronor i omsättning,

är ett styrkebesked vi är mycket stolta över.

För tillfället är det 24 företag som genomgår inkubatorprogrammet. Det som avgör när ett företag är redo att lämna inkubatorn, är en rad kriterier som entreprenören från början vet är milstolpar att arbeta mot. Dalarna Science Parks inkubator har löpande antagning av idéer vilket är en fördel för ansökande.

– Vi har ett starkt fäste av entreprenörer i Dalarna samtidigt som vår inkubator inte är nischad till en specifik bransch, utan kan värdera potentiella affärsidéer från många olika sektorer, säger Victoria. Det bidrar till att vi är, och under många år har varit, framgångsrika på marknaden.

Som en del av Vinnovas excellensprogram utvärderas Dalarnas enda inkubator regelbundet. Omdömena är väldigt positiva. Det är främst inkubatorns tydliga och pedagogiska processer som nämns som styrkor liksom fördelen av att vara del av en Science Park med ett ovärderligt kontaktnät till regionalt, nationellt och internationellt näringsliv. Hjälpen och närhet till investeringsstöd är också en fördel. Dala Capital, ett helägt dotterbolag till Dalarna Science Park, har som mål att genom investeringar i nystartade, innovativa

bolag bidra till att Dalarna har en hållbar tillväxt och ett rikare företagande. Där har inkubatorns företag en fördel med möjligt kapital på nära håll.

– Vi är oerhört stolta över de verktyg vi förfogar över som kan hjälpa våra Dala-företag att både skapas och växa till långsiktigt hållbara bolag. Under senare tid har vi sett ett allt större intresse från investerare som söker sig bortom storstadsregionerna för att hitta spännande bolag att satsa på, säger Victoria Stållberg. Vi märker hur fokus börjar riktas mot regioner som Dalarna, där möjligheterna för tillväxt och innovation är stora. Tillsammans med detta ökande intresse arbetar vi för att bygga en stark och framgångsrik tillväxtregion som kan attrahera både nyfikenhet och långsiktiga investeringar.

Inom inkubatorn arbetar sex affärscoacher som stöttar inkubatorbolagen inom områden som marknadsföring, hållbarhet, ledarskap, internationell handel, styrelsearbete, immaterialrätt och försäljning. Deras mål är att ge bolagen de verktyg och kunskaper de behöver för att växa och lyckas på både den svenska och internationella marknaden.

Jörgen Bond

Affärscoach, startups

“Innovation för mig är lönsam implementering av strategisk kreativitet. För att lyckas bör man då träna sin kreativa förmåga i en tydlig strategisk riktning. I min roll som affärscoach fokuserar jag mycket på hur individer påverkar varandra när de samarbetar i team. Innovation är en komplex process som kräver mod, kreativitet, förmåga att hantera många olika perspektiv och förståelse för att jag är beroende av andra för att lyckas”.

Victoria Stållberg är chef för företagsarenan på Dalarna Science Park.

SCIENCE PARK

Inkubatorn en tillväxtmotor i Dalarna

Sammanlagda resultat för de företag som deltagit i inkubatorprogrammet sedan starten 2004.

2900

screenade
idéer

178

företag har deltagit
i inkubatorn

1,2

miljarder i
omsättning

573

personer
anställda

Företag i HIT 2021-2024

Avesta	2
Hedemora	1
Orsa	3
Björbo	1
Leksand	4
Rättvik	4
Borlänge	17
Ludvika	1
Säter	2
Dala-Järna	1
Malung	1
Falun	13
Mora	3
Furudal	1
Nås	1
Gagnef	1
Säter	2
Svärdsjö	2

Deltagande företag i inkubatorn 2024

Inom Dalarna Science Parks inkubatorprogram samlas företag från hela Dalarna. Inkubatorn har sedan 2020 Vinnova Excellent-status vilket innebär att inkubatorn inte bara är en regional kraft utan också erbjuder platser till startupbolag från hela Sverige.

Alder Olmai	Falun
Adoringo AB	Borlänge
BCR Systems	Insjön
Carthago Fragrance	Borlänge
Casamancéa	Leksand
Codicent Inside	Möln dal
Energismeden Re-eko AB	Falun
Eontra	Hedemora
EdSquare	Borlänge
Faster Forward	Hedemora
Fifty Holdings AB	Borlänge
Green Buffers	Krylbo
Green Dent AB	Ludvika
DAJE Prevent	Falun
Insight Cycle	Avesta
Liura	Sälen
Livsaptit	Smedjebacken
Loociz	Avesta
Loociz/Codicent 2.0	Avesta/Möln dal
MODD	Borlänge
MH Care connect	Borlänge
Nabuz systems AB	Ludvika
Palcam AB	Falun
Rapid Liners	Malung
Rayzer	Borlänge
Reppa	Falun
Sekurbit Innovations	Borlänge
Tech Innovation Sweden AB	Borlänge
Allevicare	Smedjebacken
Svepreg	Ludvika
Zerocyte AB	Falun

Marianne Färlin

Affärscoach, ansvarig för HIT och etablerade bolag

”För att skapa stark innovationskraft behövs nyfikenhet och mod att tänka nytt i en tillåtande kultur i företagen. Här i Dalarna behövs nya moderna lösningar för att vi ska vara konkurrenskraftiga och skapa hållbar tillväxt för regionens företag. Ett bra exempel är digitaliseringen som utmanar föråldrade affärsmodeller och genererar ny kunskap och ökar innovationsförmågan”.

Dalarna Talks

Dalarna Talks är Dalarna Science Parks egen seminarie-serie – 30 effektiva minuter där man möter spännande och intressanta gäster som pratar om det som varit, är och kommer...

Dalarna Talks nr 1 den 21 mars

Tema innovation

I årets första Innovationspanel

var temat samhällsutmaningar och innovation. Novus hade på uppdrag av Dalarna Science Park genomfört årets första Innovationspanel där drygt 1 000 personer i Dalarna, i åldrarna 18-65 år besvarat frågor. Dalarnas åldrande befolkning ansågs vara den största samhällsutmaningen tillsammans med en potentiellt försvagad ekonomi inom kommuner och region. Samtidigt finns en stark tilltro till att innovationskraften är hög i Dalarna och att samarbeten mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor borgar för att regionens utmaningar kan övervinnas.

– Årets första Innovationspanel pekar på såväl synliga problem som möjliga lösningar, säger Angelica Ekholm, vd Dalarna Science Park. Det känns oerhört positivt att samarbeten mellan olika sektorer – näringsliv, akademi och offentlig sektor – rankas så högt. Det är precis där i skärningspunkten mellan dessa sektorer som innovationer har möjlighet att snabbare komma till nytta för samhället. Och det är precis det här som Dalarna Science Park arbetar med varje dag.

Temat för Dalarna Talks den 21 mars var ledarskap för hållbara innovationer. Seminariet lockade cirka 150 deltagare både på plats och digitalt. En av panelerna diskuterade hur innovativa digitala lösningar (välfärdsteknik) kan stödja hälsa, vård och omsorg. Den andra panelen diskuterade hur vi skapar produktion av en historiskt viktig resurs inom ull- och textilbranschen.

Annie Lööf fick inleda dagen som årets utsedda omvärldsbevakare. Annie Lööf har en gedigen erfarenhet av att tolka samhällsförändringar, trender och tendenser från sin tid som partiledare för Centerpartiet, näringsminister och oppositionspolitiker. Idag är Annie styrelseproffs och egenföretagare. Hon har gjort sig känd genom hela sin karriär för att alltid bära entreprenörens flagga högt och hon har också en djup kunskap om vikten av hållbara innovationer och grön omställning som en väg för att skapa tillväxt.

– För mig är Dalarna både tradition och förnyelse, menade Annie inledningsvis. Här finns det jordnära och svenska i kombination med interna-

Erik Tosterud

Innovationsledare

”Att skapa innovationer är att skapa nya och värdefulla lösningar. Det är inte att bara att uppfinna utan det är ett helt eget arbetssätt, logik och kultur som leder framåt.

Därför arbetar jag för att sprida systematisk innovationsledning enligt ISO 56000-serien i Dalarna. Det är den främsta samlingen av forskning och expertis i att leda innovationsprocesser och bygga innovationskraft. Här får vi möjlighet att leda Dalarna på nya sätt – och gör vi det smart och med goda värderingar i grunden – så kan inget stoppa oss”.

Hur ser Dalfolket på innovation?

Vilka är de största samhällsutmaningarna för Dalarna framöver?

Svarens prioriterades 1-3 vilket gör att ju lägre siffra desto större samhällsutmaning anser man att det är.

Samhällsutmaningarna kräver nya idéer. Vilka är de viktigaste faktorerna för att Dalarna ska öka sin innovationskraft?

Fakta om Innovationspanelen

Undersökningen är genomförd av Novus 2024.

Antal genomförda intervjuer: 1050.

Målgrupp: Boende i Dalarna ålder 18-65 år. Deltagande kommuner: Falun, Borlänge, Mora, Ludvika, Avesta, Malung-Sälen, Gagnef, Leksand, Hedemora, Rättvik, Vansbro, Orsa, Säter, Smedjebacken och Älvdalen.

tionell spets och mångfald. Men alla företag är helt beroende av innovationer, hållbarhet och ett modigt ledarskap för att vara framgångsrika. Innovation handlar i grunden om att utveckla, förnya, uppdatera – att lyssna in en föränderlig värld och uppfylla de krav och förväntningar som finns där.

Enligt Innovationspanelen är hälsa och sjukvård det område som anses ha störst behov av nya innovationer. Det här diskuterades bland annat i Dalarna Talks första paneldebatt för dagen där bland annat regiondirektören i Dalarna, Anna Thörn, medverkade.

– Dalarna har givetvis utmaningar, men är den region i landet som enligt mig har störst potential att gå från ord till handling. Jag är stolt över innovationskraften och de gränsöverskridande samarbeten som sker här för att vi tillsammans ska lösa de knutar som kan stå i vägen för en stärkt framtid, sa Anna Thörn.

Dagens andra paneldebatt gick i hållbarhetens tecken där projektet The Swedish Wool Initiative presenterades och diskuterades.

Efterfrågan på hållbara material ökar stadigt, samtidigt slängs majoriteten av den svenska ullen. För att möta efterfrågan och minska resursslöseri kraftsamlar därför fårägare, företag och forskare för att fokusera på insamling av ull i Dalarna med omnejd. Målet är att omvandla svensk ull till en värdefull och hållbar råvara inom bland annat bygg, möbler, mode och heminredning.

Annie Lööf avslutade Dalarna Talks genom att summera paneldebatterna.

– Innovation handlar inte bara om tekniska saker, utan mycket om människan bakom innovationen – om känslor och drivkraften att förändra och förbättra. Vi måste släppa loss kreativiteten och entreprenörskapet, minska regelkrånglet, skapa långsiktiga villkor och mötesplatser. För att lyckas måste vi jobba branschöverskridande och att det i det mötet uppstår nya spännande innovationer. Då tror jag att vi kan hitta viktiga lösningar på dagens stora samhällsutmaningar; klimatet, hälso- och sjukvård, livsmedelsförsörjning med mera. Det gäller att skapa mötesplatser, samverka och vågar fatta modiga beslut, menar Annie Lööf.

Johan Sellner

*Finansieringscoach,
startups*

“Det finns fantastiska idéer och entreprenörer här i Dalarna. I mitt jobb är det viktigt att öka entreprenörens förståelse för nyttan av externt kapital för att lyckas med företagets tänkta tillväxtresa. Innovationskraften skapas genom en kombination av strukturkapital, långsiktiga strategier och självdistans. Dessutom är samarbetsförmåga och ett väl fungerande team viktiga för att lyfta verksamheten till nästa nivå”.

Dalarna Talks nr 2 den 16 maj

Tema internationalisering

Årets andra Innovationspanel

handlade om internationalisering, vilket är en viktig faktor för Dalarnas tillväxt. Innovationspanelen genomförd av Novus visade tydligt att det finns ett starkt stöd – drygt 50 procent – för att Dalarna ska satsa ännu mer på att bygga internationella relationer i syfte att stärka den regionala tillväxten. 20 procent tror att det största hindret för att kunna arbeta mer internationellt är brist på kunskap och erfarenhet. Nästan 40 procent av deltagarna i undersökningen anser att Dalarna redan är en region med stark internationell koppling.

– Idag finns en stark internationell koppling till Dalarnas näringsliv, säger Angelica Ekholm, vd på Dalarna Science Park. Men det finns

helt klart utrymme för förbättringar, där kunskapsbrist aldrig får vara ett hinder för att skapa tillväxt.

Temat för Dalarna Talks den 16 maj fokuserade också på temat internationalisering och hur den kan skapa hållbar tillväxt för Dalarna. Vår omvärldsbevakare för året, Annie Lööf, inledde seminariet med att ge sitt perspektiv i ämnet internationalisering.

– Internationalisering handlar ju mycket om att andra länder ska få ta del av Sveriges innovationskraft och förträfflighet genom export. Och vi är ju ett väldigt exportberoende land där cirka 55 procent av vår BNP består av handel och export. Internationaliseringen är definitivt ingen trend, utan något som är här för att stanna så att bland annat

Dalarna kan blomstra som region. Enligt forskning har de små och medelstora exportföretagen en högre tillväxtvilja, starkare framtidstro, är mer innovativa och digitaliserade jämfört med bolag som inte har internationaliseringen i sig, sade Annie Lööf.

I den efterföljande paneldebatten deltog Ingegerd Erikérs N.C.P. Concept och berättade att för dem så var det ganska självklart att gå internationellt redan från starten med deras hudvårdsprodukter och parfym.

– Alla våra grundare har en relativt internationell profil, fortsatte Ingegerd. Så det blev därför tidigt ett strategiskt beslut att prioritera export på en internationell marknad.

Mia Eriksson från SSAB visar de restströmmar som SSAB deltar med i den Cirkulära industriacceleratorn.

Idag samarbetar vi mycket med Business Sweden och härifrån har vi fått en förfrågan att eventuellt etablera oss i Indien.

Cecilia Carter från Dalarna Science Park fortsatte Dalarna Talks med att berätta om den Cirkulära industri-acceleratorn som är ett initiativ som

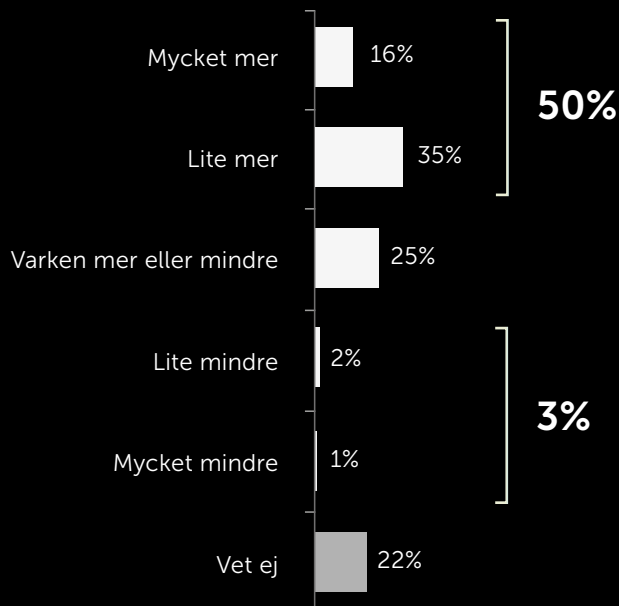
fokuserar på att ta tillvara industrins restströmmar (avfall). Seminariet avslutades med att Annie Lööf återkopplade på paneldiskussionen.

– Tänk att det finns så otroligt många möjligheter i Dalarna! Jag anser att det framöver är viktigt att fortsätta hitta nya möjligheter

till samverkan och partnerskap. Tillsammans blir vi starkare och mer konkurrenskraftiga internationellt i våra hållbara affärer. Och det blir vi om vi satsar fullt ut på innovation och forskning, så att vi verkligen uppnår de riktigt stora tekniksprången, menar Annie Lööf.

Hur ser Dalfolket på internationalisering?

Anser du att Dalarna som län ska satsa mer eller mindre på att bygga internationella relationer?

Vad är det största hindret för företag och organisationer i Dalarna att arbeta mer internationellt?

På scenen samlades Jens Skaring, VP, Swedbank, Martin Sangve, HR-direktör, Hitachi Energy Sweden AB, Ulrika Liljeberg, Riksdagsledamot Centerpartiet och vår vd Angelica Ekholm.

Dalarna Talks nr 3 den 27 juni

Live från Almedalen

I ett sommarfagert Visby genomförde Dalarna Science Park för tredje året i rad ett seminarium på plats under Almedalsveckan. Rubriken var "Dalarna - Sveriges nästa tillväxtregion". Ett fullsatt seminarium i Visby och många digitala åhörare, fick lyssna på när förutsättningarna för Dalarnas fortsatta tillväxt diskuteras. Givetvis finns det utmaningar, men de flesta tyckte vara eniga om att det är just Dalarna som är den plats i Sverige tillväxten kommer att vara som starkast.

I år hade vi samlat en mycket stark, kunnig och engagerad panel. Här fanns regeringens särskilda utredare Peter Larsson, Hitachi Energys Martin Sangve, riksdagsledamot från Dalabanken Ulrika Liljeberg (C), Swedbanks Jens Skaring samt Dalarnas landshövding Helena Höij.

– Dalarna är inne i en mycket positiv och expansiv fas för tillfället, men-

ade inledningsvis Angelica Ekholm, vd Dalarna Science Park. Som exempel ska Hitachi Energy investera 3,7 miljarder kronor i Sverige och merparten av det i Ludvika. Nya företag vill etablera sig i Dalarna och redan befintliga bolag storsatsar i regionen. Dalarna är absolut Sveriges nästa tillväxtregion.

Under Almedalsveckan är Dalarna Science Park aktiv i arbetet att driva de frågor som gynnar regionens näringsliv och den regionala utvecklingen. Vid årets seminarium diskuterades bland annat hur bostäder och infrastruktur ska hitta snabbare och effektivare lösningar för att möta framtidens efterfrågan när tiotusentals personer kommer att ha sin nya arbetsplats någonstans i Dalarna de kommande åren. Länsstyrelsen i Dalarna förväntas då få en avgörande roll när det gäller att hitta nya metoder som ger snabba resultat.

Enligt panelen är det huvudsakligen fyra större utmaningar som regionen brottas med; infrastruktur, energitillgång, investeringskapital och kompetensförsörjning. Så det övergripande frågan är hur vi snabbt hittar lösningar för att inte hindra framtida tillväxt.

– Jag möter både stor framtidstro och utvecklingskraft runt om i Dalarna, summerade landshövding Helena Höij. De investeringar som görs här är ett bevis på den världsledande kunskap och produktion som finns i både små och stora företag. Dalarnas industriella historia är en stabil grund att bygga vidare på – liksom det entreprenörskap som också finns här. I Dalarna pågår den gröna omställningen och den drivs framåt av alla innovativa entreprenörer som finns här.

Dalarna Innovation Days

Fortsatt succé för Dalarnas innovationsdagar

För andra året i rad genomfördes Dalarna Innovation Days. Under fyra dagar i oktober blandades fysiska och digitala seminarier med framtidsspaningar, workshops och inspirerande samtal. Syftet med arrangemanget är att främja innovation, entreprenörskap och att öka kunskapen om hållbarhet i Dalarna.

Dalarna Science Park är initiativtagare och värd för Dalarna Innovation Days, men eventet möjliggörs tack vare ett flertal engagerade samarbetspartners bland annat, Sparbanksstiftelsen Dalarna, Clas Ohlson Foundation, Högskolan Dalarna, Ljungbergsfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Region Dalarna. Sammanlagt var det 54 företag och organisationer som på olika sätt agerade samarbetspartners. Det här är fantastiska partners som verkligen brinner för att skapa nya idéer, möjligheter och tillväxt i Dalarna.

De fullspäckade dagarna bestod av cirka 30 programpunkter i Borlänge, Falun och Leksand. Flera

av programpunkterna kunde även följas online. Drygt 1 700 deltagare minglade, lyssnade på föreläsningar och diskussioner, knöt nya kontakter och gick förhoppningsvis hem med ny kunskap, idéer och en vilja att bidra till innovationskraften i Dalarna. Årets upplaga innehöll flera nyheter som bland annat riktade sig till startups, studenter, techföretag och investerare.

– Allt fler företag är engagerade i Dalarnas utveckling och vill bidra till Dalarna Innovation Days, säger Angelica Ekholm, vd Dalarna Science Park. Därför blev årets program ännu vassare än fjolårets.

Dalarna Innovation Days 2024 inleddes tisdagen den 22 oktober

med högtidlig invigningsceremoni av landshövding Helena Höij på Högskolan Dalarnas nya Campus i Borlänge. Nedan följer några av höjdpunkterna från programmet under de inspirerande dagarna.

AI i praktiken. Tisdagen bjöd på seminariet "Generativ AI i praktiken" där deltagarna fick använda AI för att skapa egna texter och bilder samt även lyssna på en presentation av Clas Ohlsons framgångsrika AI-resa.

Doft & smak. En annan populär programpunkt var Science Tasting-lunchen där matgästerna fick lära sig om människans lukt- och smaksinne.

Energiomställning. Dalarnas alla energibolag genomförde en spännande aktivitet med fokus på en av vår tids största utmaningar.

Redo för utveckling? Onsdag förmiddag bjöd på en välbesökt föreläsning om exponentiell hållbarhetsutveckling av Rebecka Carlsson, expert på hållbara affärsmodeller.

Hon menade bland annat att de närmaste 100 åren kommer att motsvara 20 000 år av teknologisk utveckling. Är vi redo för det?

Innovationsledning. Innovationsledaren Erik Tosterud höll ett seminarium på ämnet innovationsledning och berättade varför innovation är allt annat än flum och hur vi kan använda ISO 56 000 för att driva på utvecklingen framåt.

Daladagen. Sparbanksstiftelsen Dalarna bjöd på torsdagen in till det årliga eventet Daladagen. Göran Adlén levererade en trendspaning som han hade bett AI att recensera och före detta statsminister Fredrik Reinfeldt tecknade en mörk bild av det geopolitiska världsläget och reflekterade bland annat kring Donald Trumps många lögner.

Delsummering i Dalarna Talks.

Fredagen startade med Dalarna Talks som summerade vad som hänt under de första tre dagarna av Dalarna Innovation Days. Bland annat deltog före detta partiledare Annie Lööf med sina kloka reflektioner.

Premiär för Startup Arena. För första gången genomfördes Dalarna Startup Arena, ett forum för affärsänglar, investerare och startupbolag. Åtta utvalda startups från Dalarna, Gävleborg och Västernorrland fick möjlighet att presentera sig för en rutinerad pitchpanel. Programmet innehöll även en investerarlunch och en inspirerande presentation av futuristen och entreprenören Heaven Bereket.

inom ett specifikt område. Årets tema var vård och hälsa där målet var att uppmantra att fler innovativa idéer förverkligas som kan göra vården och människors hälsa bättre. Vinnare blev sjuksköterskestudenten Nour Abbas för sin idé om en säkrare och effektivare blodprovstagning.

– Vi uppmanar alltid deltagande företag att passa på att boka in möten i anslutning till de spännande föreläsningarna, säger Christina Sjö-

berg, kommunikationschef Dalarna Science Park. Då kan nya tankar väckas och konstruktiva samarbeten uppstå. Vår önskan är att Dalarna Innovation Days ska vara en vibrerande mötesplats för stimulerande utbyten av konstruktiva idéer med Dalarnas utveckling och tillväxt i fokus.

Dalarna Science Park ser redan nu fram emot nästa års Dalarna Innovations Days. Tveka inte att höra av dig till oss

om du har någon idé eller förslag på programpunkt som kan främja innovation, entreprenörskap och öka kunskapen om hållbarhet i Dalarna.

Väl mött 2025!

“Vår önskan är att Dalarna Innovation Days ska vara en vibrerande mötesplats för stimulerande utbyten av konstruktiva idéer med Dalarnas utveckling och tillväxt i fokus.”

*Christina Sjöberg
Dalarna Science Park*

Tävling för bästa vårdförbättringsidé. Dalarna Innovation Days Challenge är en återkommande innovationstävling där förstapriset går till den som presenterar den bästa idén

Livsmedelsutveckling
på Science Tasting.

DALARNA
INNOVATION
DAYS
2024

Startups och
investorerare matchades.

Högskolan Dalarnas rektor
Jörgen Elbe invigde dagarna.

Daladagen 2024

Fredrik Reinfeldt gav en omskakande omvärldsspaning under Daladagen.

Dalarnas Energibolag diskuterade hur man tillsammans kan lösa framtidens utmaningar.

DALARNA
INNOVATION
DAYS
2024

Fyra dagar med viktiga samtal, nya tankar och många skratt.

Högskolan Dalarnas nya Campus är en kreativ plats.

Glödskal och järnoxidslam från stållverkning är två av resströmmar som söker nya lösningar.

Storsatsning på den cirkulära industrin

Dalarna först ut i Sverige

Under året har flera unika gröna initiativ startats i Dalarna. Initiativ där nytänkande och innovation banat väg för en stark grön regional tillväxt som bygger på industriell cirkularitet. Initiativ där Dalarna också varit först i Sverige.

Den mest omfattande satsningen påbörjades under våren när Sveriges första industriaccelerator, med fokus på cirkularitet inom industrin, lanserades. Ett annat projekt som sjösattes under våren, tillsammans med bland andra Axfoundation och Vinnova, är fortsättningen på The Swedish Wool Initiative som handlar om att ta tillvara ull som annars bara slängs. Projektet startar i Dalarna men med en målsättning att nå ut nationellt. Nu ska den ull som annars aldrig kommer till användning istället omvandlas till en värdefull och hållbar råvara inom bland annat bygg och heminredning.

Den Cirkulära industriacceleratorn är ett unikt initiativ som handlar om att ta tillvara på industrins avfall, restströmmar, för att skapa nya affärsmöjligheter och hållbara lösningar. Det är den första industriacceleratorn i sitt slag i Sverige. Tillvägagångssättet handlar om att

matcha Dalarnas stora industriföretag med innovativa startups och företag från hela världen. Det rör sig om företag som har lösningar på hur restströmmar tas tillvara och därmed gör verklighet av cirkularitet som kan skapa grön tillväxt.

Globala möten som skapar regionala möjligheter

Industriacceleratorn ska under två år arbeta med att hjälpa regional industri att hitta entreprenörer som kan lösa utmaningen med restströmmarna. Den första matchningen mellan industri och lösningsorienterade företagare ägde rum i september. Då fick bolag som SSAB, Arctic Paper och Gevalia möjlighet att träffa entreprenörer och startups för att diskutera behov och lösningar.

– Vi skrev Dala-historia den dag vi förde samman industriföretagen

Maria Edling Hansson

Hållbarhetsstrateg och projektledare för Cirkulära industriacceleratorn

”Mitt fokus är att hitta cirkulära och hållbara lösningar på industrins restströmmar här i Dalarna. Jag bidrar till att innovativa lösningar skapar nya värden på restströmmarna och på så sätt accelererar den omställning som behövs i samhället vad gäller resurshushållning och minskad klimatpåverkan. Här är det viktigt att vara nyfiken, våga testa och skapa samverkan mellan olika branscher för att hitta nya perspektiv och omvandla innovativa idéer till nya lösningar som fungerar i praktiken.”

“Få vet att ull-ekvationen i Sverige inte går ihop. Det produceras 1 000 ton ull i Sverige varje år. Majoriteten av den mängden slängs. Samtidigt importerar vi 1 700 ton ull årligen.”

*Lina Sofia Lundin,
Dalarna Science Park*

med entreprenörerna. Genom den Cirkulära industriacceleratoren har vi startat förutsättningar för ökad cirkularitet inom industrin som kommer att gagna alla parter som deltar. Både monetärt och att göra det långsiktigt hållbart, säger Maria Edling Hansson, projektledare för Cirkulära industriacceleratoren.

De matchade företagen samt industrin kommer inom ramen för acceleratoren att få hjälp att utveckla hållbara affärsmöjligheter i tillvaratagandet av industrins restströmmar. Det kan bland annat handla om affärsutveckling, hållbarhet, miljölagstiftning, innovationsledning, nya kontakter och nätverk, marknads-exponering, extern teknisk expertis, samarbetsstöd, tillgång till testmiljöer

samt hjälp med att hitta finansiering.

Ta tillvara på all ull

Ett annat strategiskt och viktigt projekt som ska generera tillväxt med hjälp av restströmmar från en annan industri, startades under året. Det är The Swedish Wool Initiative som blivit verklighet tack vare ett samarbete mellan Dalarna Science Park och Axfoundation. Projektet syftar till att hitta lösningar för att bättra ta tillvara all den ull som i Dalarna, liksom i övriga landet, idag ses som biprodukt från köttindustrin istället för tillgång i andra branscher.

Målet med industriprojektet är att omvandla svensk ull till en värdefull och hållbar råvara inom bygg, möbler, mode, outdoor och

heminredning. Projektet har initialt fokuserat på att hitta bra lösningar för insamling och logistik. Förhoppningen är att hitta system för att samla in ull även på nationell nivå varför projektet vill skapa en hållbar skalbarhet i leveransen.

– Ullprojektet är ett av de mest spännande projekt som vi har varit delaktiga i under de senaste åren. Få vet att ull-ekvationen i Sverige inte går ihop. Det produceras 1 000 ton ull i Sverige varje år. Majoriteten av den mängden slängs. Samtidigt importerar vi 1 700 ton ull årligen. Därför måste vi hitta innovativa lösningar som långt bättre tar tillvara på resurserna i vårt land, säger Lina Sofia Lundin projektledare, Dalarna Science Park.

Ull är en värdefull och hållbar råvara som kan förse svensk industri med ett regionalt producerat, biobaserat och återvinningsbart material och ersätta andra fossilbaserade råvaror. Men infrastruktur för att ta tillvara ullen på ett storskaligt och effektivt sätt finns inte i Sverige idag. Under hösten har därför tre ton ull från drygt 30 fårägare i Dalarna samlats in.

Den globala efterfrågan på textilfibrer väntas också öka med 150 procent fram till 2050, enligt Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). Detta utgör en miljöutmaning då majoriteten av dagens textilier består av syntetfibrer. Ull, tillsammans med andra hållbara fibrer, kan vara en viktig pusselbit för att möta utmaningen.

Projektet involverar partners

längs hela värdekedjan: Arena Svensk Ull, CTH Ericson of Sweden, Filippa K, Houdini Sportswear, Högskolan Dalarna, Insjöns väveri, Dalarnas Fåravelsförening, Røyk, Science Park Borås, Sätergläntan, Tiger of Sweden, Ullkontoret, VERK, Väveriet i Bollnäs, Wool Rebel, Wälstedts ullspinneri och Åddebo Ull.

Industriprojektet kring ull som ny råvara kommer att pågå till och med augusti 2025 och utvärderas löpande fram till dess.

Lina Sofia Lundin

*Projektledare,
Swedish Wool Initiative*

”Mitt främsta fokus är att öka användningen av den svenska fårullen. Ull är en regional, biobaserad och förnyelsebar fiber som har goda förutsättningar att bli cirkulära produkter inom en rad branscher. Dessutom kan ullen ersätta oljebaserade material som idag påverkar vårt klimat negativt. En av Dalarnas utmaningar är just att skapa framgångsrika verkstadsföretag med verksamhet som på något sätt rör vårt klimat och biologiska mångfald. En utmaning som jag bara ser som en stor möjlighet”.

Nu växlar vi upp i Sveriges nästa tillväxtregion

Om 2024 var ett framgångsrikt år för Dalarna Science Park, så är jag övertygad om att 2025 kommer bli ännu bättre. Vi har ett väldigt bra utgångsläge för att kunna växla upp våra satsningar och bygga vidare på det som vi gjort så framgångsrikt hittills. Samtidigt ska vi fortsätta vara modiga och våga spänna bågen ännu mer för att skapa ny utveckling och nya möjligheter här i Dalarna, Sveriges nästa tillväxtregion.

Förhoppningsvis har den här innovationsrapporten tydliggjort bilden av den fantastiska potential som finns i vårt regionala näringsliv. Vi har berättat om några av årets höjdpunkter vad gäller Dalarnas innovationskraft och summerat de initiativ som vi tagit och genomfört. Men nu blickar vi framåt och fortsätter arbeta målmedvetet tillsammans för att bidra till utvecklingen och tillväxten i hela Dalarna. Ambitionen är att Dalarna Science Park ska vara en möjliggörare och motor för ett växande regionalt näringsliv i den utveckling som nu sker i Dalarna kring företag som vill bidra till den gröna omställningen.

Under 2025 kommer Dalarna Science Park fortsätta att jobba strategiskt med företagens och samhällets utmaningar. Jag ser till exempel stora möjligheter att ta position i Sverige genom att växla upp arbetet med den Cirkulära industriacceleratorn. Här har vi höga ambitioner för att få med oss flera stora industriföretag i syfte att skapa effektiva lösningar att hantera vår regionala industris restavfall. Det blir en otroligt spännande hållbarhetsresa som inte bara löser problem med kostsamt restavfall, utan även etablerar nya startupbolag som leder till fler arbetstillfällen i regionen. Målet är att attrahera helst sex nya industrier

till acceleratoren och därmed stärka Dalarnas redan starka position som nationell förebild inom industriella restströmmar.

Samarbetet med Högskolan Dalarna kommer att fördjupas och intensifieras. Det är här viktigt att fånga upp såväl forskares som studenters idéer för att skapa nya möjligheter och utveckling i regionen. Med tanke på det stora kompetensbehovet som vi har, är det dessutom viktigt att förbättra studenternas koppling till näringslivet med nya lösningar och konkreta åtgärder. Målet är därför att fortsätta stärka vår relation med Högskolan Dalarna och få in fler innovativa idéer till Dalarna Science Parks inkubator.

Med sikte mot 2030 kommer vi att stärka vår position inom den gröna omställningen och därmed generera nytta för Sverige AB. Här ingår att skapa möjligheter för Dalarna och våra företag och bland annat ta nödvändiga steg framåt när det gäller digitalisering. Inom detta område ser vi framväxten av AI som central för hur såväl företag som samhälle

“Dalarna Science Park kommer stärka sin position inom den gröna omställningen och därmed generera nytta för Sverige AB”

*Angelica Ekholm,
Dalarna Science Park*

kommer utvecklas. Därför blir det avgörande att vi kan samverka med andra digitala aktörer för att på så sätt skapa möjlighet att ligga längst fram i utvecklingen. Redan idag kan Dalarna Science Park erbjuda det regionala näringslivet stöd kring digitaliseringsutmaningarna. Stöd som säkrar att företagen i Dalarna utnyttjar den potential tekniken ger för att utveckla affären.

Industrin är Dalarnas största bransch och det är därför viktigt att Dalarna Science Park fortsätter skapa förutsättningar för den gröna och hållbara industriella utvecklingen.

Här har Dalarna momentum och jag ser stora möjligheter att nu växla upp insatserna för att vi ska ta positionen som nationell motor för en hållbar och modern industri. Kompetensförsörjning är en utmaning, så vi behöver intensifiera insatserna för att öka Dalarnas attraktionskraft utifrån ett näringslivsperspektiv och på så sätt locka till oss nya talanger. Så nu sprider vi budskapet: Dalarna är Sveriges nästa tillväxtregion - ditt nästa jobb finns i Dalarna!

Låt 2025 bli året då vi verkligen sätter Dalarna på den nationella näringslivskartan. Jag är helt överty-

gad om att vi i kan skapa innovativa idéer och lösningar som bidrar till en positiv utveckling för såväl oss själva som Sverige i helhet. Ja, till och med globalt. Vi har kraften, viljan och förutsättningarna. Jag är övertygad om att vi kan locka till oss Stureplans-kapitalet att investera i de idéer som föds och utvecklas i vår region. Det finns en enorm potential i Dalarna och tillsammans växlar vi nu upp och för att skapa en ljusare framtid för oss som bor och arbetar i Dalarna. Hoppas vi ses 2025!

*Angelica Ekholm,
vd Dalarna Science Park*

Vill du veta mer?

På dalarnasciencepark.se hittar du alla våra kontaktuppgifter.

Välkommen!

